

LJN: BQ1202, Rechtbank 's-Gravenhage , zittingsplaats Arnhem , AWb 10/26220 en AWB 26222

Datum uitspraak: 14-04-2011

Datum 14-04-2011

publicatie:

Rechtsgebied: Vreemdelingen

Soort procedure: Eerste aanleg - meervoudig

Inhoudsindicatie: De Minister voor Immigratie en Asiel heeft een tweetal vreemdelingen, afkomstig uit Mogadishu, tegengeworpen dat zij zich elders in Centraal- en Zuid-Somalië kunnen vestigen. Daarbij is toepassing gegeven aan het met de Wijzigingsbesluiten Vreemdelingencirculaire 2010/18 en 2010/19 vastgestelde beleid. De rechtbank is van oordeel dat het bij WBV 2010/18 gewijzigde beleid onvoldoende is gemotiveerd. Het standpunt van verweerder (in verband met het tegengeworpen vestigingsalternatief) dat Centraal- en Zuid-Somalië op veilige wijze bereikbaar is via het vliegveld van Mogadishu kan de rechterlijke toets evenmin doorstaan. Volgens WBV 2010/18 kan in de volgende gevallen in redelijkheid van de vreemdeling worden verwacht dat hij zich naar elders in het land van herkomst begeeft: a. indien het gaat om een gebied waar voor de vreemdeling geen gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op foltering, onmenselijke of vernederende behandelingen of straffingen bestaat. (..) De rechtbank is van oordeel dat het bij WBV 2010/18 gewijzigde beleid, voor zover dat betreft de voorwaarde onder a., onvoldoende is gemotiveerd. Niet duidelijk is immers waarom voormeld artikel 8 van de Definitierichtlijn zou moeten leiden tot een aanpassing van het beleid in zoverre. Uit dat artikel volgt immers dat niet alleen van belang is of er in het desbetreffende deel van het land van herkomst geen gegronde vrees bestaat voor vervolging of geen reëel risico op ernstige schade doch ook of van de asielzoeker redelijkerwijs kan worden verwacht dat hij in dat deel van het land blijft. In dat kader zou de bestendigheid van de veiligheidssituatie van belang kunnen zijn. Niet duidelijk is aldus waarom dit artikel een wijziging van het onder a. vermelde criterium noodzakelijk maakte. Ook in de rechtspraak van de EHRM, in het bijzonder voormelde zaak Salah Sheekh tegen Nederland, ziet de rechtbank geen motivering voor de betreffende wijziging van het onder a. vermelde criterium. Deze rechtspraak geeft naar het oordeel van de rechtbank geen aanknopingspunten voor de stelling dat een bestendige veiligheidssituatie niet van belang is bij het tegenwerpen van een vestigingsalternatief. Dat het beleid thans meer rekening houdt met de dreiging als gevolg van een uitzonderlijke situatie leidt op zichzelf evenmin tot duidelijkheid over de reden waarom de bestendigheid van de veiligheidssituatie in het vestigingsalternatief geen relevant criterium meer zou zijn. Ook anderszins heeft verweerder, ter zitting, niet duidelijk kunnen maken waarom de vraag of sprake is van een bestendige veiligheidssituatie geen relevant criterium meer is, terwijl dat eerder wel zo was. Voorts heeft verweerder zich op het standpunt gesteld dat eisers Centraal- en Zuid-Somalië op veilige wijze kunnen bereiken via het vliegveld van Mogadishu. Verweerder heeft zich daarbij onder gebaseerd op informatie uit het algemene ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken inzake Somalië van september 2010. De rechtbank stelt voorop dat, indien verweerder een vestigingsalternatief tegenwerpt, zoals in dit geval, het aan verweerder is aannemelijk te maken dat aan de in het betrokken beleid geformuleerde voorwaarden kan worden voldaan. Het ligt daarom op de weg van verweerder aannemelijk te maken op welke wijze eisers Centraal- en Zuid-Somalië op

veilige wijze kunnen bereiken. Het betoog van verweerder ter zitting dat niet aan de wijze van terugreis wordt toegekomen omdat deze thans niet aan de orde is, wordt daarom ook niet gevolgd. Dat, zoals verweerder stelt, het internationale vliegveld en de weg naar het vliegveld in veilige handen is, maakt naar het oordeel van de rechtbank nog niet aannemelijk dat een veilige terugreis op die wijze mogelijk is. In Mogadishu en ook op het vliegveld en omgeving is immers sprake van een situatie, als bedoeld in artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn, zodat ervan uitgegaan dient te worden dat iedere burger aldaar een risico loopt op een ernstige bedreiging van zijn bestaan. In zoverre heeft verweerder onvoldoende gemotiveerd dat eisers, althans via de weg die verweerder voorstaat, veilig kunnen terugkeren. De rechtbank verklaart de beroepen van de vreemdelingen gegrond en vernietigt de bestreden besluiten.

Vindplaats(en): JV 2011, 263 m. nt. prof. mr. H. Battjes
Rechtspraak.nl

Uitspraak

RECHTBANK 'S-GRAVENHAGE

Vreemdelingenkamer

Nevenzittingsplaats Arnhem

Registratienummers: AWB 10/26220 en AWB 10/26222

Datum uitspraak: 14 april 2011

Uitspraak

Ingevolge artikel 8:77 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in samenhang met artikel 71 van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000)

inzake

1. [naam eiser 1],
geboren op [geboortedatum eiser 1],
v-nummer [nummer],
eiser sub 1, en
2. [naam eiser 2],
geboren op [geboortedatum eiser 2],
v-nummer [nummer]
eiser sub 2,
beiden van Somalische nationaliteit,
tezamen te noemen: eisers,
gemachtigde mr. M. Pals,

tegen

de Minister voor Immigratie en Asiel, voorheen de Staatssecretaris achtereenvolgens de Minister van Justitie,
Immigratie- en Naturalisatiedienst,
verweerder.

Het procesverloop

Bij besluiten van 28 juni 2010 heeft verweerder de aanvragen van eisers van 28 augustus 2008 tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd afgewezen.

Op 23 juli 2010 hebben eisers beroep ingesteld tegen deze besluiten. Verweerder heeft de op de zaak betrekking hebbende stukken overgelegd en een verweerschrift ingediend.

De openbare behandeling van de beroepen heeft plaatsgevonden ter zitting van 15 februari 2011. Eisers zijn verschenen, bijgestaan door hun gemachtigde. Verweerder heeft zich doen vertegenwoordigen door mr. L.M.A. Hansen. Als tolk is verschenen A.H. Hassan.

De beoordeling

1. Ingevolge artikel 8:1, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 8:69 van de Awb, dient de rechtbank het bestreden besluit - de motivering waarop dit besluit berust daaronder begrepen - te toetsen aan de hand van de tegen dat besluit aangevoerde beroepsgronden.

2. Ingevolge artikel 83, eerste lid, van de Vw 2000, houdt de rechtbank bij de beoordeling van de beroepen rekening met feiten en omstandigheden die na de bestreden besluiten zijn aangevoerd. Gelet hierop zal de rechtbank de stukken die na de bestreden besluiten zijn ingebracht bij de beoordeling van de beroepen betrekken.

3. Eiser sub 1 heeft, zakelijk weergegeven, naar voren gebracht dat zijn problemen zijn begonnen in 2006. Hij werd in dat jaar in Mogadishu opgepakt door een groep onbekende mannen. Zij wilden dat hij hen het geld gaf dat zijn moeder met de verkoop van het huis van zijn familie had verdiend. Eiser sub 1 had echter geen contact meer met zijn moeder en is een paar uur later weer vrijgelaten. In 2007 is eiser sub 1 opgepakt door leden van Al Shabaab omdat hij ervan verdacht werd dat hij personen zou hebben opgezet tegen Al Shabaab. Ook hier werd eiser sub 1 na te zijn bedreigd weer vrijgelaten.

Omdat eiser sub 1 behoort tot een kleine minderheidsstam (Tunni) kon deze stam hem niet beschermen. Eiser sub 1 heeft vervolgens zijn land verlaten. Na een verblijf in Nairobi, Kenia, heeft eiser sub 1 hier te lande asiel gevraagd.

Ook eiser sub 2 heeft verklaard problemen te hebben ondervonden omdat hij tot een minderheidsclan (Tunni) behoort. In 2006 is hij werkzaam geweest als reporter.

In december 2006 werd eiser sub 2 vanwege zijn werkzaamheden opgepakt door de Islamitische rechtbank. Na een week werd eiser sub 2 weer vrijgelaten.

Op 1 februari 2006 werd het huis van eiser sub 2 in Hodan door een raket getroffen. Hierbij kwam de oma van de echtgenote van eiser sub 2 om het leven. In 2007 werd eiser meermalen bedreigd en door de tijdelijke regering gevangen gezet. Dit had volgens eiser sub 2 allemaal te maken met zijn werkzaamheden voor de krant. In december 2007 werd eiser wederom telefonisch met de dood bedreigd op zijn werk. Eiser sub 2 besloot vervolgens zijn land te ontvluchten en heeft uiteindelijk hier te lande asiel gevraagd.

4. Verweerder heeft de aanvragen van eisers afgewezen en heeft daaraan het volgende, kort samengevat, ten grondslag gelegd. Eisers hebben geen documenten overgelegd ter staving van hun reis vanuit Mogadishu naar Nairobi alsmede onvoldoende concreet en verifieerbaar over dit deel van de reis verklaard. Voorts heeft verweerder aan eiser sub 2 tegengeworpen dat hij zijn asielrelaas niet met documenten heeft onderbouwd. Van eiser sub 2 had verwacht mogen worden dat hij ter ondersteuning van zijn asielrelaas zijn schooldiploma zou hebben overgelegd.

Verweerder heeft aldus aan eisers het bepaalde in artikel 31, tweede lid, aanhef en onder f, tegengeworpen. Daarnaast missen de asielrelazen positieve overtuigingskracht en zijn daarmee ongeloofwaardig. Hoewel eisers, volgens DNA-onderzoek, met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid de biologische zonen zijn van een in Nederland verblijvende moeder, bestaan, aldus verweerder, twijfels over de identiteit van eisers nu zij bij een eerdere aanvraag om een machtiging tot voorlopig verblijf andere namen en geboortedata hebben gebruikt. Voorts hebben eisers tegenstrijdige verklaringen afgelegd. Verweerder acht de relazen dan ook ongeloofwaardig en ziet daarom geen aanleiding om eisers in het bezit te stellen van een vergunning op grond van artikel 29, eerste lid, van de Vw 2000.

5. Eisers kunnen zich niet met de besluiten van verweerder verenigen. Op hun beroepsgronden zal de rechtbank hierna ingaan.

6. Op grond van artikel 31, eerste lid, van de Vw 2000 wordt een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, als bedoeld in artikel 28 van die wet, afgewezen, indien de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat zijn aanvraag is gegrond op omstandigheden die, hetzij op zichzelf, hetzij in verband met andere feiten, een rechtsgrond voor verlening vormen.

Ingevolge artikel 31, tweede lid, aanhef en onder f, van de Vw 2000 wordt bij het onderzoek naar de aanvraag om een verblijfsvergunning asiel mede betrokken de omstandigheid dat de vreemdeling ter staving van zijn aanvraag geen reis- of identiteitspapieren dan wel andere bescheiden kan overleggen die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van zijn aanvraag, tenzij de vreemdeling aannemelijk kan maken dat het ontbreken van deze bescheiden niet aan hem is toe te rekenen.

7. Volgens paragraaf C4/3.6.3 van de Vreemdelingencirculaire 2000 (hierna: de Vc 2000) is in beginsel ongeloofwaardig dat een asielzoeker geen enkel (indicatief) bewijs van de reis kan overleggen. Indien hij omtrent de reisroute en het ontbreken van documenten een consistente, gedetailleerde en verifieerbare verklaring aflegt, geeft de asielzoeker blijk van wil tot medewerking aan de vaststelling van de reisroute en kan de conclusie zijn dat het volledig ontbreken van documenten inzake de reisroute niet aan de asielzoeker is toe te rekenen. Darbij is van belang dat verklaringen die inhouden dat een asielzoeker geen documenten heeft en niets meer weet van de reis niet geloofwaardig zijn. Het is aan de asielzoeker aannemelijk te maken dat hij daadwerkelijk op de gestelde wijze heeft gereisd.

8. Niet in geschil is dat eisers vanuit Nairobi met een laissez-passer en een visum naar Nederland zijn gereisd en dat van dit deel van de reis reisbescheiden zijn overgelegd. Het geschil spitst zich toe op de vraag of het ontbreken van reisdocumenten over het deel van de reis van Mogadishu naar Nairobi aan eiser sub 1 is toe te rekenen en of het ontbreken van een schooldiploma aan eiser sub 2 is toe te rekenen. In dit verband overweegt de rechtbank als volgt.

9. In het - in het bestreden besluit ingelaste - voornemen heeft verweerder, voor zover thans van belang, geoordeeld dat eiser sub 1 onvoldoende gedetailleerde verklaringen over de reis van Mogadishu naar Nairobi heeft afgelegd. Eiser sub 1 weet niet hoe lang de reis naar Nairobi heeft geduurd en kan zich niet herinneren hoeveel personen er in de bus zaten, op welke plaats hij zelf zat en waar zijn broer zat. Dat, zoals eiser sub 1 stelt, hij zich het aantal personen in de bus alsook de plaats waar iedereen zat, niet herinnert omdat steeds mensen in en uit de bus stapten, heeft verweerder onvoldoende geacht. Van eiser sub 1 mag worden verwacht dat hij meer gedetailleerde informatie over de reis kan verschaffen, waaraan, anders dan eiser sub 1 stelt, niet afdoet dat ten tijde van het eerste gehoor reeds acht maanden sinds de reis van Mogadishu naar Nairobi waren verstreken. De verklaringen zijn, ook deze tijdsperiode in aanmerking genomen, te algemeen van aard, zo oordeelt verweerder.

Wat betreft eiser sub 2 is van belang dat hij niet zijn schooldiploma heeft overgelegd. De stelling

dat dit diploma verloren is gegaan, is niet nader onderbouwd, zodat verweerder deze stelling geen grond acht eiser sub 2 niet tegen te werpen dat hij dit diploma niet heeft overgelegd. Dit diploma dient immers ter onderbouwing van zijn asielrelaas als goed opgeleide en Arabisch sprekende journalist, aldus verweerder.

10. Gelet op het voorgaande heeft verweerder zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat eiser sub 1 geen consistente, gedetailleerde en verifieerbare verklaringen heeft afgelegd die het ontbreken van reisdocumenten van de reis van Mogadishu naar Nairobi discolperen. Voorts heeft verweerder zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat eiser sub 2 toerekenbaar zijn schooldiploma niet heeft overgelegd. Mitsdien bestaat geen grond voor het oordeel dat verweerder artikel 31, tweede lid, aanhef en onder f, van de Vw 2000 niet in redelijkheid aan eisers heeft kunnen tegenwerpen, zodat de oprechtheid van hun asielrelazen op voorhand is aangetast en afbreuk wordt gedaan aan de geloofwaardigheid daarvan.

11. Als zich een omstandigheid als bedoeld in artikel 31, tweede lid, van de Vw 2000 voordoet, dient volgens het beleid van het asielrelaas een positieve overtuigingskracht uit te gaan.

12. Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder toereikend gemotiveerd dat de asielrelazen van eisers positieve overtuigingskracht missen en daarmee ongeloofwaardig zijn.

Verweerder heeft daarbij betrokken dat eisers wisselende namen en geboortedata hebben gebruikt. De stelling van eiser sub 1 dat hij zijn identiteit heeft aangetoond door het overleggen van een schooldiploma met daarop een pasfoto van hem heeft verweerder onvoldoende geacht, omdat dit schooldiploma niet door een overheidsinstantie is afgegeven en aldus niet als identiteitsbewijs kwalificeert en omtrent dit diploma ongerijmde verklaringen zijn afgelegd. Eiser sub 1 heeft tijdens het eerste gehoor immers verklaard nooit een schooldiploma te hebben ontvangen en zijn stelling dat hij dat vergeten was, is ongeloofwaardig. De stelling van eiser sub 2 dat hij zijn identiteit heeft aangetoond door het overleggen van een DVD, waarop hij als journalist te zien is, heeft verweerder niet gevolgd omdat de wijze waarop eiser zich op die DVD bekend maakt de identiteit van eiser niet aannemelijk maakt. Kortom, verweerder acht de identiteit van eisers ongeloofwaardig.

Ook anderszins is het asielrelaas niet geloofwaardig. Opmerkelijk is immers, gelet op hun afkomst, dat eiser sub 1 goed Engels spreekt en eiser sub 2 goed Arabisch. Daarnaast heeft verweerder aan eisers tegengeworpen dat zij van elkaar afwijkende verklaringen hebben afgelegd ten aanzien van het meubilair in de woning van mevrouw Hafso, alsmede over het sturen van geld door de moeder voor de huur en het verkrijgen van geld voor levensonderhoud van de ene broer aan de andere. Voorts zijn bevreedende verklaringen afgelegd over de ontmoeting in Kenia met hun broer Khalid. Eiser sub 2 heeft ten slotte te summier over zijn werk als journalist verklaard, aldus verweerder.

13. De rechtbank is van oordeel dat verweerder, gelet op het voorgaande, gezien in onderling verband en samenhang, zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de asielrelazen van eisers positieve overtuigingskracht missen. Er is dan ook geen grond voor het oordeel dat verweerder in het individuele asielrelaas ten aanzien van eisers ten onrechte geen reden heeft gezien voor het verlenen van een vergunning op één van de in artikel 29, van de Vw 2000 genoemde gronden.

14. Eisers hebben voorts betoogd dat zij in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000, omdat in Mogadishu sprake is van een uitzonderlijke situatie als bedoeld in artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, van richtlijn 2004/83/EG van de Raad van de Europese Unie van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en

staatlozen als vluchtelingen of als personen die anderszins internationale bescherming behoeven, en de inhoud van de verleende bescherming (hierna: de Definitierichtlijn).

15. Verweerder heeft zich in de bestreden besluiten op het standpunt gesteld dat in Mogadishu geen sprake is van een uitzonderlijke situatie, als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn. Bij brief van 2 februari 2011 is verweerder op dit standpunt teruggekomen en heeft verweerder gesteld dat in Mogadishu wel sprake is van een situatie, als bedoeld in artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn, zoals ook volgt uit het Wijzigingsbesluit Vreemdelingencirculaire (hierna: WBV) 2010/19 van 9 december 2010. Voor asielzoekers die niet behoren tot een aangewezen categorie wordt echter, zo volgt uit dat WBV, in beginsel uitgegaan van een vestigingsalternatief in Centraal- en Zuid-Somalië. Nu eisers niet tot die categorieën behoren, werpt verweerder hen ook dit vestigingsalternatief tegen.

16. De rechtbank is van oordeel dat de bestreden besluiten aldus onzorgvuldig zijn voorbereid nu op een daarin ingenomen standpunt thans is teruggekomen. De beroepen zijn reeds daarom gegrond en de besluiten dienen te worden vernietigd. De rechtbank zal vervolgens bezien, zoals verweerder heeft verzocht, of aanleiding bestaat om de rechtsgevolgen van de bestreden besluiten in stand te laten.

17. Ingevolge artikel 8, eerste lid, van de Definitierichtlijn kunnen de lidstaten, als onderdeel van de beoordeling van het verzoek om internationale bescherming, vaststellen dat een verzoeker geen behoefte heeft aan internationale bescherming, indien er in een deel van het land van herkomst geen gegronde vrees bestaat voor vervolging of geen reëel risico op ernstige schade, en van de verzoeker redelijkerwijs kan worden verwacht dat hij in dat deel van het land blijft.

Ingevolge artikel 8, tweede lid, van de Definitierichtlijn houden de lidstaten, bij de beoordeling of een deel van het land van herkomst aan de in lid 1 genoemde voorwaarden voldoet, bij hun beslissing over het verzoek rekening met de algemene omstandigheden in dat deel van het land en met de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen.

18. Voormelde bepalingen van de Definitierichtlijn zijn via het Voorschrift vreemdelingen 2000 (hierna: Vv 2000) in het Nederlands recht omgezet.

19. In artikel 3.37d, eerste lid, van het Vv 2000 is bepaald dat bij de beoordeling of een vreemdeling op grond van artikel 29, eerste lid, onder a of b, van de Vw 2000 in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 van die wet geldt dat een vreemdeling geen behoefte heeft aan bescherming, indien er in een deel van het land van herkomst geen gegronde vrees voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag en geen reëel risico op foltering, onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen als bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder b, van de Vw 2000 bestaat en van de vreemdeling redelijkerwijs kan worden verwacht dat hij in dat deel van het land verblijft.

Ingevolge artikel 3.37d, tweede lid, van het Vv 2000 wordt bij de beoordeling of een deel van het land van herkomst voldoet als vlucht- of vestigingsalternatief rekening gehouden met de algemene omstandigheden in dat deel van het land en met de persoonlijke omstandigheden van de vreemdeling op het tijdstip waarop een beslissing inzake de aanvraag wordt genomen.

20. Volgens het ten tijde van het bestreden besluit geldende beleid ter zake wordt bij de beoordeling of een deel van een land van herkomst voldoet als vlucht- of vestigingsalternatief rekening gehouden met de algemene omstandigheden in dat deel van het land en met de persoonlijke omstandigheden van de vreemdeling op het tijdstip waarop een beslissing inzake de aanvraag wordt genomen. In de volgende gevallen kan in redelijkheid van de vreemdeling worden verwacht dat hij zich naar elders in het land van herkomst begeeft:

- a. het gaat om een gebied waar de vreemdeling geen gevaar loopt en waar de veiligheid bestendig is; indien de veiligheidssituatie erg fluide is wordt het vestigingsalternatief niet tegengeworpen;
- b. de vreemdeling kan op veilige wijze toegang tot dat gebied verkrijgen; en
- c. de vreemdeling kan zich in het gebied vestigen en een leven leiden onder omstandigheden die naar plaatselijke maatstaven gemeten als normaal zijn aan te merken.

Bij het op 16 december 2010 in werking getreden WBV 2010/18 zijn de onder b. en c. opgenomen voorwaarden ongewijzigd gebleven en is die onder a. gewijzigd in die zin dat deze thans luidt dat het gaat om een gebied waar voor de vreemdeling geen gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op folteringen, onmenselijke of vernederende behandelingen of straffingen bestaat.

21. Verweerder heeft deze wijziging van beleid gemotiveerd door te stellen dat het voorheen geldende beleid het oogmerk had van een individuele beoordeling en dat het thans geldende beleid meer rekening houdt met de dreiging als gevolg van een uitzonderlijke situatie. Voorts wordt, zo motiveert verweerder, het beleid meer in overeenstemming gebracht met artikel 8 van de Definitierichtlijn en de rechtspraak van het Europees Hof van de rechten van de mens (EHRM), onder andere inzake de uitspraak van 11 januari 2007 in de zaak Salah Sheekh tegen Nederland, no. 1948/04 (LJN AZ5971).

22. De rechtbank stelt voorop dat het beleid over het tegenwerpen van een vestigingsalternatief hoofdzakelijk is gewijzigd doordat de voorwaarde onder a. is aangepast in die zin dat daaruit het criterium dat in het vestigingsalternatief sprake dient te zijn van een bestendige veiligheidssituatie is verdwenen. Deze beleidswijziging is naar het oordeel van de rechtbank echter niet genoegzaam gemotiveerd. Niet duidelijk is immers waarom voormeld artikel 8 van de Definitierichtlijn zou moeten leiden tot een aanpassing van het beleid in zoverre. Uit dat artikel volgt immers dat niet alleen van belang is of er in het desbetreffende deel van het land van herkomst geen gegronde vrees bestaat voor vervolging of geen reëel risico op ernstige schade doch ook of van de asielzoeker redelijkerwijs kan worden verwacht dat hij in dat deel van het land blijft. In dat kader zou de bestendigheid van de veiligheidssituatie van belang kunnen zijn. Niet duidelijk is aldus waarom dit artikel een wijziging van het onder a. vermelde criterium noodzakelijk maakte. Ook in de rechtspraak van de EHRM, in het bijzonder voormelde zaak Salah Sheekh tegen Nederland, ziet de rechtbank geen motivering voor de betreffende wijziging van het onder a. vermelde criterium. Deze rechtspraak geeft naar het oordeel van de rechtbank geen aanknopingspunten voor de stelling dat een bestendige veiligheidssituatie niet van belang is bij het tegenwerpen van een vestigingsalternatief.

Dat het beleid thans meer rekening houdt met de dreiging als gevolg van een uitzonderlijke situatie leidt op zichzelf evenmin tot duidelijkheid over de reden waarom de bestendigheid van de veiligheidssituatie in het vestigingsalternatief geen relevant criterium meer zou zijn. Ook anderszins heeft verweerder, ter zitting, niet duidelijk kunnen maken waarom de vraag of sprake is van een bestendige veiligheidssituatie geen relevant criterium meer is, terwijl dat eerder wel zo was.

Daarmee is het bij WBV 2010/18 gewijzigde beleid, voor zover dat betreft de voorwaarde onder a., naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende gemotiveerd.

23. Voorts heeft verweerder zich ten aanzien van de voorwaarde onder b., welke niet is gewijzigd, op het standpunt gesteld dat eisers Centraal- en Zuid-Somalië op veilige wijze kunnen bereiken via het vliegveld van Mogadishu. Dit vliegveld staat onder controle van de Transitional Federal Government, gesteund door troepen van de African Mission in Somalia (hierna: Amisom). De verbindingsweg van het vliegveld wordt door Amisom beschermd en kan als relatief veilig worden beschouwd. Ook bestaat er niet bij voorbaat een beletsel om het beoogde gebied van verblijf in Centraal- en Zuid-Somalië in te reizen. Verweerder heeft zich daarbij onder gebaseerd

op informatie uit het algemene ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken inzake Somalië van september 2010.

24. Eisers stellen dat het vestigingsalternatief niet vanuit Nederland op een veilige wijze bereikbaar is. Eisers wijzen daarbij onder meer op een artikel van Vluchtelingenwerk Nederland van 17 december 2010 waaruit blijkt dat de reis naar Somalië en doorreis naar de gebieden in Centraal- en Zuid-Somalië levensgevaarlijk is. Zo ligt onder meer het vliegveld van Mogadishu aan de rand van het centrum van de stad en daarmee binnen het gebied van Mogadishu waar sprake is van een situatie, als bedoeld in artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn. Vanaf de luchthaven zijn geen mogelijkheden om verder te vliegen naar het vestigingsalternatief. Deze gebieden kunnen dus alleen over land worden bereikt. Eisers dienen zich voor de doorreis naar Centraal- en Zuid-Somalië door Mogadishu te begeven om het vestigingsalternatief te bereiken. Reizen door de stad is voor leden van de diaspora/terugkerenden per definitie riskant. Zij worden gezien als bron voor mogelijk economisch gewin, maar ook als potentiële bedreiging vanwege spionage voor westerse inlichtingendiensten. Volgens eisers volgt hieruit dat het gebied van het vestigingsalternatief daarom niet op een veilige wijze is te bereiken.

25. Ter zitting heeft verweerder bevestigd dat het vliegveld van Mogadishu ligt in het gebied waar sprake is van is van een situatie, als bedoeld in artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn. Voorts heeft verweerder ter zitting bevestigd dat de reis naar het vestigingsalternatief via dit vliegveld zal gaan en niet op andere wijze.

26. De rechtbank stelt voorop dat, indien verweerder een vestigingsalternatief tegenwerpt, zoals in dit geval, het aan verweerder is aannemelijk te maken dat aan de in het betrokken beleid geformuleerde voorwaarden kan worden voldaan. Het ligt daarom op de weg van verweerder aannemelijk te maken op welke wijze eisers Centraal- en Zuid-Somalië op veilige wijze kunnen bereiken. Het betoog van verweerder ter zitting dat niet aan de wijze van terugreis wordt toegekomen omdat deze thans niet aan de orde is, wordt daarom ook niet gevolgd. Dat, zoals verweerder stelt, het internationale vliegveld en de weg naar het vliegveld in veilige handen is, maakt naar het oordeel van de rechtbank nog niet aannemelijk dat een veilige terugreis op die wijze mogelijk is. In Mogadishu en ook op het vliegveld en omgeving is immers sprake van een situatie, als bedoeld in artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, van de Definitierichtlijn, zodat ervan uitgegaan dient te worden dat iedere burger aldaar een risico loopt op een ernstige bedreiging van zijn bestaan. In zoverre heeft verweerder onvoldoende gemotiveerd dat eisers, althans via de weg die verweerder voorstaat, veilig kunnen terugkeren.

27. Bijgevolg oordeelt de rechtbank dat verweerder zich niet zonder nadere motivering op het standpunt heeft mogen stellen dat aan eisers een vestigingsalternatief in Centraal- en Zuid-Somalië wordt tegengeworpen. Gezien het voorgaande ziet de rechtbank dan ook geen aanleiding om de rechtsgevolgen van de bestreden besluiten in stand te laten.

28. Het overige dat door partijen is aangevoerd behoeft, gezien het voorgaande, geen nadere bespreking meer.

29. De rechtbank acht termen aanwezig om toepassing te geven aan artikel 8:75 van de Awb en verweerder te veroordelen in de door eisers in verband met de behandeling van het beroep redelijkerwijs gemaakte proceskosten, welke zijn begroot op € 874,- aan kosten van door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand (1 punt voor het beroepschrift en 1 punt voor het verschijnen ter zitting, uitgaande van samenhangende zaken).

De beslissing

De rechtbank:

- verklaart de beroepen gegrond;
- vernietigt de besluiten van 28 juni 2010;
- veroordeelt verweerder in de proceskosten van eisers ten bedrage van € 874,-.

Deze uitspraak is gedaan door mr. E.M. Vermeulen, voorzitter, en mr. J.J.W.P. van Gastel en mr. E.C. Horsthuis, rechters, in tegenwoordigheid van mr. M.J. Eggink, griffier.

De griffier, De voorzitter,

Uitgesproken in het openbaar op 14 april 2011.

Rechtsmiddel:

Tegen deze uitspraak kunnen partijen binnen vier weken na de verzending van een afschrift hoger beroep instellen bij de Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak, Hoger beroep vreemdelingenzaken, Postbus 16113, 2500 BC 's-Gravenhage. Het beroepschrift dient een of meer grieven tegen de uitspraak te bevatten. Artikel 6:6 van de Awb is niet van toepassing. Een afschrift van de uitspraak dient overgelegd te worden. Meer informatie treft u aan op de website van de Raad van State (www.raadvanstate.nl).